

SVATÝ KAREL BOROMEJSKÝ

OČIMA MATKY VOJTĚCHY

---

18. června 1652–18. června 2022

370 roků

**JUBILEJNÍ ROK ZALOŽENÍ KONGREGACE MILOSRDNÝCH
SESTER SV. KARLA BOROMEJSKÉHO**

28. září 1837–28. září 2022

185 roků

OD PŘÍCHODU SESTER BOROMEJEK DO PRAHY

70 let

**OD ZATČENÍ SESTER, VYHNÁNÍ SESTER Z PRAHY,
VYVEZENÍ MLADÝCH SESTER DO TOVÁREN, INTERNOVÁNÍ
PŘEDSTAVENÝCH**

2022

ROK SVĚŘENÝ OCHRANĚ SVATÉHO KARLA

Úvod

Od začátku služby Matka Vojtěcha Hasmandová sledovala svými dopisy a oběžníky adresovanými sestřám obnovu vyjádřenou pro řeholníky II. vatikánským koncilem. Poprvé v roce 1972 píše ke svátku sv. Karla, hlavního patrona kongregace. Je to součást duchovní obnovy, návratu k začátkům kongregace, jak o něm píše v citaci z oběžníku 4/1972:

„Druhý vatikánský koncil dekretem PC vybízí k obnově řeholního života. Uvádí zásady, podle kterých je nutno postupovat. **„Přízpůsobená obnova řeholního života zahrnuje neustálý návrat ke zdrojům veškerého křesťanského života, jakož i k původnímu duchu jednotlivých řeholních společností a zapojení jich do nových podmínek dnešního života.“** (PC 2).

Kromě Evangelia, které má být vždy nejvyšším zákonem každé řeholní společnosti, zdůrazňuje koncil, aby si společnosti ponechaly svůj zvláštní ráz a své poslání, věrně zkoumaly a uchovaly ducha, vlastní úmysly zakladatelů i zdravé tradice, neboť toto vše tvoří vlastní dědictví každé řeholní společnosti. (Srov. PC 2 a,b).

Drahé spolusestry, proto se chceme poněkud vrátit k historii naší Kongregace, abychom v ní znovu objevily a přivlastnily si ducha, který vedl naše zakladatele k pravé milosrdné lásce a který má být naším dědictvím, naší silou a dokonáním lásky.

.... 24 sester obnovovalo sliby o Vánocích 1711 a tato tradice se dochovala dodnes. Od té doby byla již společnost sester nazývána Kongregací Milosrdných sester svatého Karla Boromejského“.

V tomto dílku se chceme spolu s ní vrátit k osobnosti svatého Karla, jak jej ona sama objevovala v průběhu své služby, a jak jí v tom pomáhal P. Jan Ev. Vícha OFMCap.

Nejdříve jsou zde uvedeny dopisy Matky Vojtěchy sestřám a v roce 1984 jsou uvedeny v jubilejním roce i KORŽ, kdy si celá církev připomínala 400 let od smrti svatého Karla.

Podobně jako první sestry na počátku společenství postupně objevovaly osobnost sv. Karla, jeho vliv na společenství tak i Matka Vojtěcha v rámci návratu ke kořenům stále více vnímala jej jako nedílnou součást charismatu a spirituality SCB.

Všechny dopisy byly napsané ve Znojmě Hradišti, a její podpis provázený celou generální radou a se všemi sestrami na Hradišti, pro zjednodušení v dopisech neuvádím.

Svatý Karel Boromejský

narodil se 2. října. 1538 v Aroně na břehu Lago Maggiore v severní Itálii. Vystudoval práva a jeho strýc, papež Pius IV., ho pozval do Říma a jmenoval ho kardinálem (1560). Za tři roky potom přijal kněžské a biskupské svěcení. Dovedl ke šťastnému konci tridentský sněm a má velkou zásluhu o uskutečnění jeho reforem. Od roku 1560 byl administrátorem milánské arcidiecéze a v roce 1564 se stal arcibiskupem, ale pro práce na sněmu a povinnosti v papežské kurii mohl odejít do Milána teprve v roce 1565. Hned začal věnovat péči výchově kněží, svolávat synody a konat pastorační vizitace farností. Staral se o chudé a nemocné; zvláště v době moru (1576-1577) dával svou osobní statečností příklad ostatním. Zemřel 3. listopadu 1584 v Miláně a byl pohřben v katedrále. Za svatého byl prohlášen v roce 1610. (LH)

Bože, tys naplňoval svatého biskupa Karla
bohatstvím své milosti;
na jeho přímluvu shlédni na svou církev
a neustále ji vnitřně obnovuj,
aby byla živým obrazem Krista
a ukazovala světu cestu ke spáse.

Svatý Karle, ved' nás cestou pokory a křesťanské statečnosti.

Svatý Karle, uč nás pravdivě žít slib milosrdenství.

1972 První dopis MV k svátku sv. Karla

„Blíží se svátek svatého Karla Boromejského, hlavního patrona a ochránce naší řeholní rodiny. V tento veliký a radostný den naší kongregace opět vroucněji prožijeme rodinné společenství všech Boromejek nejen v naší vlasti, ale i za hranicemi i a v dalekých kontinentech, kde má Federace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského své komunity. Ať je pro nás svátek našeho patrona dnem vnitřní radosti a vděku, i vnější slávy.“

„Avšak nejsilnějším motivem oslavy svátku svatého Karla musí být duch našeho světce. Ten nám stále září přes staletí jako jasně planoucí pochodně. Od ní může každá Boromejka s jistotou rozněcovat svíci své duše, aby byla vždy horlivou nositelkou pravé boromejské spirituality.“

„Ve svatém Karlu Boromejském dal Bůh naší kongregaci statečného otce jakoby na znamení odvahy a neohroženosti, kterou budou po staletí Boromejky potřebovat, aby se nedaly zviklat uprostřed vírů života a náporu nejrůznějších myšlenkových proudů, ale aby stály a vytrvaly neochvějně v jasných a pevných zásadách, na kterých budovaly Kongregaci naše první Matky.“

Z dopisu MV sestřám

celý text dopisu

1972 Dokumenty SCB

„Svatý Karel Boromejský se stal brzy pro naše první sestry znamením, kterému přes staletí dobře rozumíme: znamením účinného milosrdenství, obětavé lásky, hrdinného nasazení sebe nejen ve službě chudým a nemocným, ale i těm nemocným, kteří mohou ohrozit náš život.“

„Benátský vyslanec Jeroným Soranzo se vyjádřil, že příklad svatého Karla působí víc než všechna usnesení tridentského sněmu. Světec je ‚vzor tridentského biskupa, v němž koncil dostal maso a krev.‘ Pravý reformátor, začínající u sebe, a proto s požehnáním reformující ostatní.

Tak je nám svatý Karel znamením doby po II. vatikánském sněmu, abychom daly **novému duchu svůj život**.

Výzva sv. Karla Boromejského k řehoním osobám. Povzbuzení k milosrdné lásce v dobách moru r. 1576:

„Teď přišla chvíle, abyste se projevíly jako pravé řeholní osoby, jejichž činy odpovídají řeholním Pravidlům a jejichž život je v souladu s posvátným institutem. To znamená, že právě teď máte ukázat, v čem spočívá svatost a dokonalost života. Věřte, že ničím nedáváte tak jasné svědectví lásky, jako skutky zbožnosti a pravého milosrdenství. Ať nikdo z vás nestojí stranou tohoto zbožného díla – díla svatého a nutného a tak příjemného Bohu. Tím dílem je pomoc chudým a opuštěným nemocným, kteří postrádají i to nejnutnější. Vždyť oni jsou to, ve kterých sám Bůh přijímá službu Vaší lásky a nikdy na ni nezapomene“.

Z dokumentů kongregace L-S-Č

celý text

1973 Dopis MV sestřám

„Středem života svatého Karla Boromejského a všech kdo jdou jeho cestou, je Kristus. V Něm je zdroj síly. Tam je ohnisko vždy nové odvahy, radostné horlivosti a nadšení, a proto i možnosti stále rozšiřovat svou schopnost milovat a obětovat se pro trpící bratry a sestry – až k úplnému vydání se.“

„Kéž svatý Karel Boromejský vyprosí každé z nás nového ducha a pravou vnitřní obnovu. Ať se stále dokonaleji připodobňujeme Ježíši Kristu, abychom byly schopny ukazovat světu Jeho milosrdnou tvář.“

Z dopisu MV sestřám

Celý text dopisu

1974 Dopis MV sestrám

„Doba, ve které žil náš světec, nebyla dobou pokoje a míru. ,XVI. století je stoletím revolucí. Revoluce náboženské, sociální a politické rozbouřily hladinu středověkého evropského života. Co zbudovaly a vytvořily předchozí věky, zdálo se zničeno. Místo velkolepé jednoty středověkého života a světového názoru nastal chaos, roztržštěnost a zlomení starých řádů‘. (Jan Merell: Vítězové – Svatý Karel Boromejský). Do této doby neklidu, nejistot a bouří vstupuje Karel Boromejský se svým životním programem.

V heroickém obětování stojí pevně ve službách Kristových. Jeho místo je vždy na straně Církve. Jeho silou je Eucharistie. Z ní pramení Karlova udivující aktivita. K těm, kteří ho varují před podlomením zdraví, volá: ‚Pod Kristovým praporem buď zvítězit – nebo padnout!‘ V boji proti vlastní duchovní slabosti, zevšednění a prostřednosti volí heslo: ‚Každý den začínám.‘

Svatý Karel byl veliký nejen ve své době, ale mluví k nám i nyní řečí jasnou a moderní, řečí dneška.

Drahé spolusestry, i my se musíme rozhodnout. Je doba úsilí a zápasů. Jde o velké věci, jde o věci Boží. Proto se svatým Karlem v trpělivosti a odvaze, v pokoře a statečnosti, obětavě a vytrvale nastupujeme denně cestu za Kristem milosrdným, plným dobroty, soucitu a lásky. Vždyť naše služba žádá skutečně velikou lásku, žádá svatost.

Denně na Vás, drahé, vzpomínám před Svatostánkem, odkud Vám v lásce žehnám a vyprošuji karlovskou horlivost, nadšení, stále novou lásku a nový elán pro službu milosrdenství.“

Z dopisu MV sestrám

celý text dopisu

1975 Dopis MV sestřám

„Drahé spolusestry, stojíme před svátkem velkého světce, našeho drahého patrona, milosrdného ochránce naší Kongregace – svatého Karla Boromejského. Zde je náš vzor! Právě v něm máme ideál světce pokoncilního. Svatý Karel ukázal zářivě, jak se prakticky naplňují koncilová usnesení, jak se obnovuje církev, jak se koná svatost.

Obroda církve v 16. století je skutečně dílo tridentského koncilu, ale právě svatý Karel Boromejský životem ukázal, jak se tato obroda koná. Tajemství jeho pokoncilních úspěchů bylo, že když reformoval zvenku, ještě více reformoval ve svém nitru. Heslo **Humilitas**, které si vložil z erbu Boromeů do svého biskupského znaku, nebylo svatému Karlu pouhou ozdobou, ale skutečným programem služby Kristu a jeho církvi. Sloužil celou bytostí: stálou modlitbou, kajícností, neúnavnou prací, všemi schopnostmi ducha i fyzickou zdatností. Sloužil vždy v lásce a Kristově tichosti, ale i pevnosti. Co nařídil, sám činil nejprve. Co káral u druhých, to napřed mnohonásobným pokáním káral u sebe. Boží sláva a láska k duším dodávaly mu sílu i k podnikům nevděčným a zdánlivě neuskutečnitelným. Co však Karel poznal při modlitbách nebo při poradách jako vůli Boží, od toho neustoupil.

Drahé spolusestry, my neseme na svém štítě milosrdenství i jméno Karlovo. I do dnů naší obnovy zní volání světce milosrdenství: ‚Kdo chce růst v duchovním životě, musí každý den začínat s novou horlivostí.‘

Odvážně proto pokračujme v pokoncilní obnově.

Promýšlejme, drahé, že jestli potridentská obroda se uskutečnila proto, poněvadž měla mnoho světců, obnova po II. vatikánském koncilu se rovněž podaří, bude-li mít také hodně svatých. **Jaká výzva pro nás!**“

Z dopisu MV sestřám

celý text dopisu

1976 Dopis MV sestrám

„Připravujeme se, drahé sestry, na radostný den – slavnost svatého **Karla** Boromejského. Náš milovaný světec, vzor milosrdenství, příklad heroické lásky a úžasných činů ve službě postižených morem, pokorný sluha a přítel chudiny, otec strádajících a zastánce ponížených a pronásledovaných, je obzvláště pro dnešní dobu zářivým příkladem věrného pastýře a neúnavného obnovitele církve v pokoncilní době. Právě svatému Karlu vděčí tridentský sněm, že se žádaná obroda uskutečnila a všechny reformní snahy se blahodárně ujaly a přinesly toužené plody.

Svatý Otec Pavel VI. vyzýval před ukončením koncilu zúčastněné kardinály: Každý z vás buď ve svém biskupství novým Karlem Boromejským. Ten povznesl svou diecézi do takové výše, že ještě po čtyřech stoletích patří k nejlepším na zemi. Jednoho dne mi ve Švýcarsku řekli: ‚Pohleďte, tady jsou sami katolíci, na druhé straně sami protestanté.‘ Ptal jsem se, proč. Odpověď zněla: ‚Poněvadž biskupství svatého Karla Boromejského sahalo až k těmto horám.‘ Pavel VI. dodává: ‚Usilujte všichni následovat svatého Karla Boromejského.‘

Drahé sestry, ať tento nám drahý světec burcuje i naši váhavost, neochotu, prostřednost. Víme, že **světci** zachraňují svět. A právě naše doba žádá pravdivost zasvěceného života, svatost.“

Z dopisu MV sestrám

celý text dopisu

1976 z IX. GK

„Osobnost svěťce Karla Boromejského je neoddělitelná od ‚Služebnic Svaté Rodiny‘. Když Boromejka načerpá sílu u svatostánku a v hřejivém teple svého společenství se vyzbrojí pro život milosrdenství, je obvykle poslána na tvrdý úsek služby pro Boží království. A je-li ve své komunitě **prostá jako dítě** a na pracovišti k svěřeným **milosrdná jako matka**, zato k světu a jeho vlivu **je nesmlouvavá jako voják**. Něco z **pevnosti** milánského reformátora se odrazilo během staletí v řeholní rodině Boromejek, takže její struktury byly vždy **jasné pevné a velkorysé**.

Karel Boromejský nepřinesl **světu novu ideu, ale novou lásku**. V osobním životě i na poli církve opravdově a silně vydává svědectví svatosti křesťanských ideálů. Byl muž činu. Stál v čele **odvážný a silný**, stále přítomen tam, kde bída volala nejvíce. Jeden z jeho životopisců říká, že byl podoben lodi, pro kterou bouře znamená jen **větší rychlost vpřed**.

Zdá se, že Bůh dal mladé společnosti Milosrdných sester za vzor právě tuto osobnost, neboť její cesta staletími nebude mít často lidských opor.

O modlitbě kardinála Karla těžko mluvit, neboť **celý jeho den byl modlitbou** (kontemplací). Byl tak dokonale spojen s Bohem, že ho žádná práce od něj neodpoutala. Na cestách, v paláci, uprostřed ulic, během rozmluv – všichni cítili, že kardinál vydechuje nadpřirozené ovzduší.

Sloužil **pokorně** Kristu a jeho církvi celou svou bytostí:

Stálou modlitbou – kontemplací,
Přísnou kajícností,
Neúnavnou prací, všemi schopnostmi ducha,
Fyzickou zdatností.
Jeho heslem bylo: ‚Pod praporem
Kristovým buď zvítězit – nebo padnout.

Při svatořečení bylo prohlášeno: Karel Boromejský po celý svůj život, v každém okamžiku a při každé příležitosti vyznával slovem i skutkem Kristovu nauku – **evangelium**.“

Celý text

1977 Dopis MV sestrám

„Vlastním životem ukazuje, jak jít pevně a důsledně cestou obnovy. Vyslanec z Florencie o něm tehdy napsal: ‚Myslím, že kardinál Boromeo zmůže svým příkladem více než všechny koncilní dokumenty.‘ Světec sám tvrdil: ‚Kristus žádá od každého z nás boj, a to až do posledního dechu.‘ Heslo **Humilitas**, které si vložil z erbu Boromeů do svého znaku arcibiskupského, stává se pro Karla programem služby Bohu a církvi.

Ježíš byl **proměňující silou** pro Karla. Ježíš **touží být formující silou i pro nás.**

Svatý Karle, nauč nás milovat Krista, ať jsme i my svědky jeho milosrdné LÁSKY!“

Z dopisu MV

Celý text dopisu

1978 Dopis MV sestřám

„Nejlepší znalec tehdejší doby, dějepisec papežů Ludvík Pastor o něm píše: ‚Tak stojí milánský kardinál Karel Boromeo v železné logice své bytosti před očima současníků i pozdějšího světa jako jeden z těch velikánů, kteří všechno obětovali, aby všechno našli. Kterí se zřekli světa, avšak právě tím, že se ho zřekli, nabyli nad ním největšího vlivu.‘

Životopisec Orsenigo říká, že kardinál Karel si nevybíral ideál podle lidských vzorů, ale vzhlížel k ideálu nejvyššímu – k samému Ježíši Kristu, a to ukřižovanému. Zde je zdroj duchovního růstu a tajemství jeho svatosti.

Karlovy cílem bylo zpodobení s Kristem, jeho stálé úsilí – následovat Krista.

Kříž a Matka Bolestná, kterou dětinně uctívá a k jejíž cti vybudoval několik poutních míst, jsou jeho silou v životě a útěchou v posledních chvílích života. V nemoci před smrtí se dává odnést do audienční síně zvané ‚Síň svatého Kříže‘, aby tam mohl lépe rozjímat utrpení Umírajícího. Potom vyslovuje přání, aby k jeho loži dali dva obrazy:

Kristus na hoře Olivové a
Kladení Pána do hrobu,

aby s utrpením Spasitelovým sdílel i bolest jeho Matky. Těsně před smrtí upírá oči na kříž, pokouší se o úsměv – a odchází s radostným výrazem v tváři, podobný muži, který dospěl k vroucně touženému cíli. V kanonizačním procesu byl nazván ‚Nerozlučným přítelem **trpícího Krista.**‘

Zahleďme se hlouběji do duše světce, jemuž **kříž** byl největší silou a zdviží, která z něho učinila hrdinu lásky.“

Z dopisu MV

Celý text

1979

Jubilejní rok

300 let slibu milosrdenství

Celým rokem provází sestry svatý Karel,
patron roku.

1979/1

„Svatý Karle Boromejský,

Boží Prozřetelnost ti svěřila naši drahou kongregaci už při jejím zrodu. Boží Prozřetelnost ti svěřila nás i v ‚roce obnovy a věrnosti našemu charismatu‘.

Postav se před naše řady, světče z Boromeů!

Probud' v nás ducha horlivosti, ducha statečného a planoucího o růst Božího království.

Ať odvážně setřeseme všechnu povrchnost, změkčilost a nebezpečnou prostřednost.

Ať odhodlaně a vytrvale jdeme cestou **pravé řeholní obnovy**.

Ať se chopíme tvého praporu, na kterém září ‚slovo tvého srdce HUMILITAS‘ – a osvojíme si ctnost, kterou sis dal do svého životního programu.

Pomáhej nám, ať pokorně a pravdivě žijeme svůj slib milosrdenství.“

Z dopisu MV do nového roku

Celý text dopisu

1979/2 K svátku sv. Karla

**„Neseme jeho jméno.
Nesme i jeho plamenného ducha!**

Následujme jeho vytrvalé úsilí o obrodu církve, obrodou svého nitra a vlastního života. S velkým světcem a patronem Milosrdných sester svatého Karla Boromejského podle Pavlových slov ‚vytrvale běžme běh o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše.‘ (Žid 12, 1–2)

‚Kotva jeho života, která uchovávala v jeho duši klid, byla **důvěra**. Nepřátelé podráždění jeho nepřekonatelným klidem, viděli v něm skálu uprostřed oceánu. Jeho srdce bylo však vždy pokorné, čisté, zasvěcené Bohu a duším.‘ (Orsenigo) Láska k Ukřižovanému, žízeň po smíru a horlivost v modlitbě vedly Karla k napodobování ne vzorů lidských, ale samého Krista.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

1979 k ukončení roku

„Víme, že dokonalé uskutečňování našeho charismatu má základ
v dokonalé lásce,

že pravé milosrdenství je láska **v akci,**
láska jako **čin,**
a to láska **z Krista,**
láska **z Eucharistie.**

SVATÝ KARLE, pomáhej nám, ať pokorně a pravdivě žijeme svůj
slib milosrdenství!“

Z dopisu MV sestrám

Celý text

1979 dokumenty SCB

Boromejské tajemství

„Svatý Karel Boromejský (1538–1584)

Nepochybným řízením Boží je svatý Karel Boromejský také vnitřně, to je v řádu milosti, charismaticky (nejen historicky a institučně) spojen s kongregací, třebas je mezi jeho životem a vznikem kongregace 68 roků dlouhá doba, přece jen to spojení není bez řízení Prozřetelnosti.

A tak z tohoto řízení také přijala kongregace svatého Karla ve jménu jeho milosrdné lásky, kterou projevil na vrcholu svého života jako přímo korunu své svatosti po všech jeho předchozích fázích, jako milovaného Otce a ideál takového milosrdenství. A v tomto jeho milosrdenství je také spojitost s boromejským Tajemstvím milosrdného Spasitele.

Takže tento duchovní pohled můžeme spojit, ano, musíme spojit v jednu vlastní boromejskou spiritualitu:

jejím jádrem a podstatou je boromejské Tajemství,

jejím vnitřním společenstvím je Svatá Rodina,

jejím přímluvcem a příkladem je svatý Karel Boromejský.

To vše ke chvále Kristově. Amen“ (P. Jan Ev. Urban OFM)

Federální direktář

„Naše modlitba k sv. Karlu Boromejskému vyjadřuje jeho duchovní i apoštolské smýšlení Prosím Pána, aby nás naplnil stejným duchem, který oduševňoval našeho velkého světce a sluhu Boha, církve a chudých.

Bože, náš Otče,

Tys nám dal sv. Karla Boromejského

jako ochránce a patrona,

abychom byly jako on naplněny

láskou k Bohu a církvi.

Daruj nám v následování našeho světce

neúnavnou horlivost

pro spásu duší.

At' příklad jeho velké lásky
k chudým a nemocným,
jeho sebezápor,
neustálá modlitba
a život podle Evangelia
nám pomáhají růst ve tvé službě.
Skrze Krista našeho Pána. Amen.“

Celý text dokumentů

1980 Dopis MV sestrám

„Ozbrojme se evangelní pevností, která je naší ctí a má být naším poznávacím znamením! Bez bázně a bez slabosti se posilněme ke konání toho,

co doporučuje Ježíš Kristus,
co nám diktuje vírou osvícený rozum,
co vyžaduje dobro svěřených duší
a co předpisuje autorita církve.“

Karlovo slovo zažehuje jako plamen

Drahá sestro **boromejko**, neoslovuje i tebe náš světec?! Netouží vyburcovat i tebe k aktivitě lásky a pevné věrnosti? V den jeho svátku přijmeš **církví schválené Konstituce** – ‚Ústavu‘ našeho společenství.

Co bude tvou odpovědí na velikost Boží lásky, na další proud milosti? II. vatikánský koncil tě také vyzývá schválenými Konstitucemi

k obrodě,
k novému začátku,
k novému startu a vzletu.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

1980 Dopis P. Jana Ev. Víchy sestrám

„Liturgické čtení ze svátku mi umožnilo vyslechnout od svatého Karla několik důležitých rad. Důležitých pro mne i pro Vás. Uvědomuji si, jak asi každá velká doba pociťuje jednu potřebu: potřebu modlitby a usebranosti.“

Z dopisu P. Jana Ev. Víchy OFM Cap

Celý text dopisu

1981 Dopis MV sestřám

„Svémi pevnými zásadami vyzývá sv. Karel i nás

- jak Pánem naplňovat naši prázdnotu,
- jak živit plamen své duše,
- jak ustálit svůj pohled i srdce v Bohu,
- jak proměňovat den v modlitbu a z práce činit dar lásky

a z této **plnosti** vyvíjet maximum aktivity pro záchranu duší a pro růst Božího království.

Karel strhuje svým plamenným slovem, ač jeho řeč byla mírně zajímavá. Okouzluje svou osobností, ač zevnějškem není zvláštní krásy.

Se svatým Karlem i my živme plamen své duše, mějme odvahu být

- jiné,
- věrné,
- důsledné,
- a statečné.

Žasněme a obdivujme Boží dobrotu a nesmírnost jeho milosrdenství k nám. Ať i naše milosrdná láska se vždy jeví jak **čin** – jako **plná danost**. A naše lampy ať hoří!“

Z dopisu MV sestřám

Celý text dopisu

1982 dopis MV sestřám

„Vždyť náš milovaný světec, tak jemný a velký v poslušnosti k hlasu Ducha svatého, vždy v obdivu vzhlížel na tu, která svým dokonalým naplňováním Boží vůle, je přесvatou Matkou jeho Pána a Mistra. Mluvil-li Karel o Marii, užíval výrazu, který nebyl obvyklý v jeho době. Je to myšlenka **úžasu**.

Na Matce Boží se tehdy sice vyzdvihovala důstojnost, krása, neposkvrněnost (i když dogma o Neposkvrněném Početí se ještě zdaleka neblížilo prohlášení), ale Karel přiznával svůj vnitřní vztah k Marii jako obdiv, údiv, užasnutí. V oddané lásce k ní volá: *„Všechno na Marii budí úžas. Tak jedinečně jsi jednal, Bože, ve své vtěleném Synu i v Marii. Nic jsi nezanedbal a všechno, co činiš, je tak úžasné!“*

„Rok před svou smrtí plamenně volá k řeholnicím:

„Začněme, mé drahé dcery. Začněme ještě dnes pravou obnovu svého života [...]“ A dále se modlí: *„Prosím tě, můj Bože a Pane, dej jim všem milost, aby tě oslavovaly. Ať mezi nimi není ani jediná,*

- *která by nepokračovala ve ctnostech,*
- *která by nepoznávala jako velkou milost skutečnost, že ti může sloužit.*
- *Ať všechny zvítězí nad zlým nepřítelem*
- *a ať jsi ode všech oslavován.““*

Z dopisu MV sestřám

Celý text dopisu

**JUBILEJNÍ ROK SVATÉHO KARLA
BOROMEJSKÉHO
400 LET OD JEHO SMRTI**

4. listopadu 1983–4. listopadu 1984

Matka Vojtěcha požádala P. Jana Ev. Víchu OFMCap o spolupráci při tvorbě KOŘŽ na téma roku sv. Karla.

1983 Dopis MV sestrám

„Jsme v blízkosti svátku našeho ochránce a přímluvce u Boha – svatého **Karla Boromejského**. V příštím roce 4. listopadu slavíme **400 let od jeho blažené smrti**. Víme, jak silný vliv měla osobnost **světce milosrdenství** na formaci našich prvních sester. Jak jeho duch plný ohně živil po staletí plamen srdcí všech generací boromejek.“

„Jak a čím vkročíš do šlépějí světce Karla, když se blíží významné jubileum jeho smrti, které znamenalo vítězství nad sebou, nad světem – vítězství **pokorné sloužící lásky**, obětované až do poslední kapky sil?!“

Z dopisu MV k zahájení jubilejního roku

Celý text dopisu

1983 IX. GK k jubileu

„Rozhodly jsme se, že **čtyřsté jubileum** od jeho blažené smrti oslavíme ne pouze zevnější církevní a domácí slavností, ale něčím, co by zasáhlo celou naši bytost, co by mělo dopad na náš vnitřní život i na vnější činnost. Chceme vstoupit do „**svatokarelského roku**“ s celoroční upřímnou snahou o hlubokou obnovu vlastní i celé kongregace. V tom bude naše úsilí a náš duchovní program podle svatého Karla: ‚Obrodou vlastního nitra uspíšit obrodu církve. Začít u sebe. Začít ještě dnes!‘

„Podle příkladu svatého Karla nesme i my našim spolusestrám **novou naději, nové nadšení, novou lásku** a tím i **nový život**. Buďme, drahé sestry, nepřemožitelné v dobru. Ať každá boromejka se stane přesvědčivým svědectvím a výrazným znamením milosrdné lásky milosrdného Krista. Vždyť **největší je láska**.

Duchu svatý,
Duchu modlitby a síly,
Duchu skrytý a tichý,
Duchu obnovy a každého začátku,
Duchu zapalující Boží láskou lásku lidskou,
pokorně prosíme,
nauč nás opravdové lásce a oběti!“

Z IX. GK sestrám

Celý text

1984 Hvězda roku sv. Karel

„Jeho burčující slova jasně zní až do našich dnů: *„Běda vojsku, jestliže spí pod svinutým praporem!“*

Svatý Karle,
Předcházej svou přímluvou naši ohroženost.
Uč nás modlitbě, nauč nás kontemplaci.
Vždyť i my cítíme, že nedokážeme žít
hrdinnou láskou, kterou tys vynikal, bez
modlitby plné víry a pevného odhodlání
splnit každý požadavek Boží vůle.
Nauč nás bojovat o nejvyšší hodnoty!
Veď nás cestou pokory a křesťanské
statečnosti.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

9 - 10 - 11 / 84

Nebudeš - li mít
na zřeteli nic jiného
než B o ž í č e s t ,
tvé milosrdné skutky
budou vyzařovat zvláštní
j a s a s v ě t l o
a přivedou mnohé
k poznání Boha.

Sv. Karel Bor.

1 5 8 4 - 1 9 8 4

1984/1 KORŽ

„3. Obrácení k budoucnosti

V přítomnosti už klademe základy k nové budoucnosti. Naše doba je novým začátkem. Jednou se budou na tuto dobu dívat ti, kteří, jak věříme, přijdou po nás, podobně, jako se díváme my k prvním začátkům. Dává naše společenství **nyní**, v přítomnosti možnost těm, kteří jednou budou psát dějiny této doby, hodnotit tuto dobu a hrdinství vás všech podobně, jako hodnotíte a obdivujete se hrdinství prvních sester?

Svatokarelský rok vykoupení má výhodu v tom, že jeho značná část je prožívána ještě ve svatém roce vykoupení. Milosti, spojené s prožíváním svatého roku směřují v každé boromejce, právě tak jako v každé Bohu zasvěcené osobě, k tomu, aby své povolání viděla jako cestu **k dovršujícímu se vykoupení** – které znamená **být úplně mrtvá pro hřích a žít jen pro Boha**, v plném rozvinutí ctností boromejskému charismatu vlastních.

Proto výška ideálu nesmí naplňovat pocitem malomyslnosti. Zdravá nedůvěra k sobě vyústí v neomezenou důvěru k Duchu svatému: „Ukaž, Bože, svou moc, tu moc, Bože, kterou na nás vykonáváš!“

P. Jan Ev. Vícha OFM Cap

Celý text KORŽ 1984/1

KORŽ 1984/2

„Nazýváte se sestrami svatého Karla Boromejského. Máte proto k tomuto světci zvlášť blízký vztah. Vidíte v něm zvláštního ochránce a přímluvce, vzor, který vyzařuje základní prvky boromejské spirituality.“

„Je jisté, že ti svatí, kteří skrze Ducha svatého jsou duchovními Otcí nebo Matkami řeholních společenství jako jejich zakladatelé, nebo které si společenství zvolilo za své zvláštní ochránce, konají tuto službu svým bratřím a sestrám zde na zemi s nepředstavitelnou intenzitou a věrností. Totéž platí o křesťanských patronách každého jednotlivého křesťana. Proto každý, kdo ke společenství patří, by měl mít k takovému světci nebo světici zvláštní vnitřní a důvěrný vztah. Bylo by dobré si porozjímat slova koncilu o jejich účasti na našem životě. Podvědomě někdy máme představu, jako by byli v jakémsi domově důchodců na odpočinku a odpočívali po vykonaném díle. Oni jsou dokonale šťastní, ano, ale právě proto, že žijí pravou láskou, celá jejich pozornost patří nám, kteří jsme na cestě.“

„Den co den obcházel Karel Boromejský lazaret i nouzové přistavené baráky, vstupoval do domů, stále průhlednější a hubenější. V něm Kristus sám krácel městem a těšil a pomáhal.“

„Konečně o velikonocích 1577 mohly se ulice opět naplnit lidmi, kteří už nemuseli mít strach z moru. 23. srpna opustil Milán Fra Paolo, Otec chudých v lazaretě u sv. Jiří, jehož jméno Milán nezapomněl. V den památky Všech věrných zemřelých přinášel kardinál Karel slavnou oběť za dvacet tisíc těch, kteří zemřeli na mor. Jeho jméno bylo vyslovováno s velkou úctou a láskou, s jakou se mluví o světci. Brzy bylo toto hrozné údobí nazváno ‚Mor svatého Karla‘. Mohl tento světec podat přesvědčivější důkaz o tom, že žije milosrdnou láskou? Svatý Karle, projev svým duchovním dcerám, které se na tebe s důvěrou obracejí v tvém jubilejním roce, svou otcovskou lásku. Vypros jim věrnost v životě milosrdné lásky a kontemplace a svými přímluvami jim vypros růst ve svatosti i počtu.“

P. Jan Ev. Vícha OFMCap

1984 dopis MV sestrám do postní doby

„Se svatým Karlem staňme se i my nerozlučitelnými společníci trpícího Krista. Ať nám pomůže náš světec, abychom se v této době milosti hlouběji ponořily do nezměrného utrpení našeho Pána, do milosrdné lásky, která je bez hranic.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

1984/3 KORŽ Modlitba v životě sv. Karla a našem.

„Drahé sestry,

pokání, hluboká vnitřní i vnější kázeň, dalo Karlovi schopnost vyřadit z života vedlejší, podřadné a zbytečné s tím, **mít čas** pro hlavní, zvláště pro to ‚jediné potřebné‘ – **pro modlitbu**.

Životopisci nám říkají, že Karel ‚všechn volný čas věnoval modlitbě. Především ona byla zdrojem nadlidské síly, působila železnou vůlí, takže během let odumřel sobě, aby se mohl věnovat svým rozmanitým úkolům‘ (G. Popp). Zároveň zdůrazňují kristocentrický ráz Karla a duchovního života. Ježíš a to **ukřižovaný** byl i ve středu jeho modlitby. Často rozjímal o utrpení Páně a o smyslu jeho smírné oběti. Na úbočí Monte di Varallo byla zastavení křížové cesty. K tomu místu měl Karel zvláštní lásku. Tam v něm také dozrálo rozhodnutí naplnit křížovou cestu Pána ve svém životě. Zde strávil v roce své smrti pašijovou neděli. Chtěl poznat všechno chybné ve svém životě a vykonal svou generální zpověď.

Poznáváme, drahé sestry, i v životě sv. Karla potvrzení učení svatých a duchovních vůdců, že **pokání a modlitba** jsou dvě křídla, která, když působí spolu, neomylně a bezpečně povznášejí duši k Bohu.“

„Čas na to nejdůležitější

‚Karel všechny volný čas věnoval modlitbě.‘

Na jeho životě vidíme, že výkonnost a kvalita činnosti závisí na modlitbě. Lze vám, milé sestry, ještě říci o modlitbě něco nového? Ale je nutné, aby bylo říkáno něco **nového**?“

„Dalším uplatněním kontempace je modlitba **křížové cesty**, kterou sv. Karel tolik miloval. Doprovázíme Ježíše na jeho bolestné cestě, a v jednotě s Nep. Srdcem P. Marie můžeme mu projevovat **svou** pravdivou nejvnitřnější účast, která byla od něho vnímána už při jeho prožívání bolesti a opuštěnosti.“

„Svatý Karle, uváděj své dcery stále víc do plné modlitby, aby tím, že splní Ježíšova slova: ‚Je třeba stále se modlit a neustávat‘, rostly ve svatosti a podílely se na záchraně světa.“

P. Jan Ev. Vícha OFM Cap

Celý text KORŽ

1984/4 KORŽ Sv. Karel Bor. a jeho duch pokání

„Drahé sestry boromejky,

život sv. Karla, jednoho z vašich hlavních patronů nám v letošním roce poskytuje látku k rozjímání i následování. Zaměříme nyní s pomocí Ducha svatého svou pozornost na jeho ducha pokání.

Církevní dějepisec Pastor píše o sv. Karlu: ‚Kardinál s ocelovou přímostí svého bytí je jeden z Velkých, kteří **dali vše, aby získali vše** – zřekli se světa, aby právě tím získali neomezený vliv na svět. Stojí jak mezník na rozhraní odumírající renesance a vítězné katolické reformace.‘

Svatý kardinál ‚dal vše‘. Tento požadavek následování Krista splnil každý světec. Aby to mohli splnit, utíkali mnozí ze světa do samoty, do poustev a klášterů. Odmítali hodnosti a úřady, toužili po skrytosti, aby chránili své spojení s Bohem. Navenek cesta sv. Karla nemá tyto prvky. Karel od mládí stoupá po žebříku hodností. V 19 letech se stává doktorem obojího práva, ve 22 letech je svým strýcem, papežem Piem IV., jmenován kardinálem. Pak se stává i státním sekretářem. Je mu 27 let, když vstupuje v Miláně na arcibiskupský stolec. Pro Karla to všechno nebyly pouze tituly a zdroje příjmů, ale skutečná vyčerpávající práce. Nikdy nehledal kariéru a nechtěl pohodlný život, ale dával své schopnosti do služeb Církve a šíření Božího království. Když Ježíš ve večeradle pronášel slova: ‚Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je ochránil od zlého‘ (Jan 17,16–18), viděl před sebou a prosil nejen za apoštoly, ale za všechny, které ‚ponechá ve světě‘.

Karel si byl vědom i nebezpečí, které se skrývá na jeho životní cestě, a čelil jim právě svým duchem pokání, který ho už v mladém věku přivedl k duchovní zralosti. Tato zralost znamená schopnost, žít evangelní ideál i tam, kde ostatní jej nežijí. Hodnosti ho nesvedly na cestu pýchy, změkčilosti a pohodlí, na cestu ‚života podle těla‘. Příležitost k tomu byla. Slabostí renesančních papežů byl zlozvyk jmenovat do různých duchovních hodností synovce a příbuzné. Dostal název ‚nepotismus‘. Zhoubné důsledky jsou známy z církevních dějin.

O Karlu Bor. píše G. Popp, že ‚poprvé je zde nepotismus se svatými plody‘. Tyto ‚svaté plody‘ nemohly však dozrát jinde než na stromě kříže než na slunci evangelního pokání, které Karel pochopil a důsledně žil.

Život sv. Karla, jak jej poznáváme z životopisů, se vyznačuje i přísnými skutky vnějšího pokání. O tom se však zmíníme až v závěru

rozjímání. Mnohem důležitější je světcovo pokání vnitřní, ze kterého vyrůstaly vnější skutky.

Dějepisec Pastor použil pro vyjádření Karlova vnitřního pokání slov: ‚Dal vše, aby získal vše – zřekl se světa ...‘

‚Držím však své tělo v tuhé kázni a dělám si z něho otroka, aby se nestalo, že bych kázal druhým a sám byl přitom vyrazen‘ (1Kor 9,27).

O sv. Karlu praví životopisci, že žil přísněji a tvrději než poustevník, spokojil se s málem jídla, většinou bez masa. Ani v nejchladnějších zimách nenosil rukavice, spal jenom málo hodin na slavníku přikrytém hrubým konopným plátnem a v době moru daroval i toto ‚lůžko‘ a odpočíval na dvou židlích.

Obojí pokání spotřebovalo jeho síly. V roce své smrti strávil pašijovou neděli na Monte di Varallo u Novary. Když se vrátil do Milána, lékaři už mohli jenom zjistit, že jeho síly jsou beznadějně spotřebovány. Karel sdělení klidně přijal. Znovu přijal svátosti nemocných. Zemřel ve svých 46 letech. Naplňují se na něm slova Písma: ‚Ačkoliv žil jen krátce, naplnil dlouhé časy‘. I po 400 letech žijí sestry boromejky z jeho odkazu.“

P. Jan Ev. Vícha OFMCap

Celý text KORŽ

1984/5 KORŽ

„Milé sestry,

Vaše Stanovy praví, že ‚první sestry měly ve světcí Karlovi konkrétní, Bohem daný příklad ... muže **kontemplace**, který neodděloval práci od modlitby, protože obojí v něm tvořilo jeden celek.‘ (s. 4)

„Svatý Karel je živým důkazem, že i v nepříznivých situacích nemusí být stržen proudem ten, kdo kotvu duše zapustil hluboko do Boha. Byla v něm ideální rovnováha, o které jsme mluvili. Žil ve světě, ale nebyl ze světa. Jeho prostředí rozhodně nebylo povzbuzujícím prostředkem, aby si zachoval čistotu, kajícnost, kontemplaci. On však ovládal umění vidět svůj život v Bohu a Boha ve svém životě. Umění **usebranosti**. Toto umění předpokládá živou víru, kontemplativní víru. Je to dar, který se získává intenzivní modlitbou. Tato víra ukazuje Boha přítomného v bezprostřední blízkosti.“

„Svatý Karel vykonal velké Boží dílo jen proto, že žil v Bohu a ‚během let odumřel sobě, aby se mohl věnovat svým rozmanitým úkolům‘ (G. Popp). Naším největším úkolem, ke kterému jsme se řeholními slibami zavázali, je dosažení svatosti. Můžeme si dovolit žít povrchně, průměrně, když naše doba a záchrana světa tak naléhavě potřebuje světce?“

P. Jan Vicha OFM Cap

Celý text KORŽ

1984/6 KORŽ Dobrota svatého Karla

„L. Celier v životopise sv. Karla píše: ‚Mohlo by se zdát, že je nepoddajný a tvrdý, protože byl pevný a přísný. Ale lidé bývali dojati jeho dobrotou.‘(s. 144).“

„Východiskem k zamyšlení nad dobrotou byl sv. Karel Boromejský. Z jeho života přesvědčivě poznáváme tuto ryzí dobrotu. Jeho dobrota se projevuje pevností i něžností, silou i hlubokým porozuměním, náročným odpuštěním velikého zla, proti němu spáchaného (pokus o zavraždění) i přijetím a hrdinským nesením kříže práce, vyčerpanosti, a nakonec i oběti života pro nejvyšší dobro: z lásky k Bohu a pro spásu duší. Životopisec praví, že ‚když bylo několik roků po jeho svatořečení přeneseno jeho srdce do Říma, vzniklo velké množství básní, které ho oslavovaly. Zobrazovaly ho, jak ukazuje na své srdce, podobně jak Kristus Pán.‘

I sestřám boromejkám ukazuje veliký duchovní Otec toto své srdce. Je to snadno srozumitelný symbol: **láska a dobrota.**“

P. Jan Ev. Vícha OFM Cap

Celý text KORŽ

1984/7 KORŽ Dobrota sv. Karla

„Drahé sestry boromejky,

pravá úcta k svatým spočívá v tom, že je následujeme, že se snažíme jim podobat. Proto vždy znovu nahlížíme do vnitřního života vašeho duchovního Otce, do jeho srdce, a jeho bohatství a krása nás povzbuzuje a přímo nutí k úsilí o co nejdělejší podobnost.

Už vícekrát citovaný životopisec píše: ‚Slovo Humilitas (pokora) s korunou nahoře, které bývalo dlouhou dobu v erbu rodiny Borromeo, byl jediný heraldický znak, jehož užíval Karel v posledních letech. Mohlo by se zdát, že tato ctnost byla těžká pro muže, který měl tolik hodností a kterému současníci projevovali upřímný obdiv. Karel však nikdy nechtěl ze sebe nic dělat. Všechny jeho společenské vztahy byly podřízeny dvojímu: osobnímu posvěcení a apoštolátu.‘

‚O svatém Karlu je napsáno: ‚Protože Karel neměl pozemskou ctižádost, nevnášel do svých mezilidských vztahů ani vášeň, ani zatrpkllost.‘

P. Jan Ev. Vícha OFM Cap

Celý text KORŽ

1984/8 KORŽ Svatý Karel a chudoba

„Jestliže jsme poznali, že svatý Karel byl světec hluboce pokorný, to znamená oprostěný od vlastnění sebe, nutně to znamená, že byl také dokonale chudý. Pokusíme se to objasnit a zároveň dokázat svědectvím Karlova života.“

„Vzorem pro pravdivou chudobu, kterou se chtěl podobat svému ukřižovanému Spasiteli, je také svatý Karel. Zdálo by se, že tento šlechtic – kardinál a arcibiskup, který se pohyboval v nejvyšších kruzích a musel se účastnit různých hostin, těžko může zářit řeholnicím jako vzor chudoby“.

„Jak svobodný byl svatý Karel od všeho, dokazuje způsob jeho osobního života. Měl majetek, ale používal ho, aby snížil nebo odstranil bídu. Miloval chudé. Dovedl ,za jediný den rozdat celý obnos stržený za knížectví Oria, které mu odkázal jeho bratr. Na dobročinné ústavy věnoval příjmy z mnoha svých obročí. Jeho rukama procházely velké almužny. ... Konečně svou lásku k chudým a ke své otčině dokázal tím, že svým univerzálním dědicem učinil hlavní milánskou nemocnici ... Všichni trpící byli právními dědici svatého Karla.“ (Celier)“.

„Zvláště v době moru se zářivě projevuje duch Karlovy chudoby. Dává strhnout tapety ve svém paláci a zhotovit z nich šaty pro chudé. Prodává svůj nábytek, kožichy, nejlepší kardinálské šaty. Zatěžuje dluhem své statky, aby mohl více rozdávat. Svědectví současníka: „Nyní už nemá z čeho žít, ... úplně se ochudil.““

„Drahé sestry boromejky, nemůžete sice napodobovat svého duchovního Otce v rozdávání peněz a věcí, ale **musíte** žít jeho vyprázdněnost od žádostivosti.“

„K tomu vás vábí svatý Karel, Ovšem cesta k tomu prázdnu vede skrze kříž. Taková plnost života s Bohem je možná jen za cenu, kterou svatý Karel vyjádřil slovy: „Každý den umírám.““

P. Jan Ev. Vícha OFMCap

Celý text KORŽ

1984/10 KORŽ Apoštolský život

„Jsme povolány k tomu, abychom následovaly svého ochránce a patrona **svatého Karla** v jeho pohotovosti sloužit. (Federace MSK)“

„Láska však znamená **dávat, obětovat se**. Láska znamená **sloužit**. Taková láska však musí mít svůj **žhavý střed**, aby nevychladla, svůj **pevný bod**, aby vydržela, a bohatý **zdroj síly**, aby se znovu denně odhodlávala ke ztrátě sebe pro záchranu druhých.

Karlovým středem, kolem něhož kroužilo jeho srdce a celá bytost, byl **Ježíš Kristus**. K Ježíši a k jeho oslavě směřovala všechna jeho činnost, utrpení i horlivost o duše. Náš světec hluboce chápal slova apoštola národů: ‚Z Něho a skrze Něho a pro Něho je všechno. Jemu sláva na věky.‘ Řím 11,36.“

Z KORŽ Matky Vojtěchy

Celý text

1984 KORŽ 11

„Světce je zpravidla odpovědí Ducha svatého na potřeby určité doby. Takovým světcem byl i svatý Karel Boromejský. Je to Boží muž, jakého potřebovala církev pro uskutečnění obnovy podle tridentského koncilu. Kromě jiných darů, kterými Duch svatý Karla vybavil, aby mohl splnit veliké poslání, je tu zvláště ctnost statečnosti posílená ještě darem síly, která učinila z Karla osobnost, jako ho známe dnes a – jak praví Pastor – ‚mezník na rozhraní odumírající renesance a vítězné katolické reformace‘.“

„Svatý Karel řekl, že ‚Kristus žádá od každého boj a to do posledního dechu‘.“

„Této statečnosti se učil Karel od samého Pána. V minulých rozjímáních jsme už slyšeli, že ‚rozjímáním utrpení Páně dospěl k rozhodnutí naplnit křížovou cestu Pána ve svém životě‘. Že toho dosáhl, potvrzuje jeho život i smrt. Potvrzuje to církev, která ho skrze zástupce Kristova Pavla V. už za 26 roků po jeho smrti zařadila mezi svaté.“

„Svatý Karel přijal svou dobu, ale tím, že ze sebe spoluprací s milostí Boží vytvořil silnou osobnost, dal své době novou tvář. Vodítkem mu byly dekrety tridentského koncilu, kterého se účastnil a při kterém měl velký vliv. Nekritizoval, nepranýřoval, ale nejdříve sám žil, a pak vyžadoval od jiných. Jeho vlivem byl po jeho strýci zvolen za papeže Pius V., velký papež reformy. Jakmile Karel nastoupil jako arcibiskup v Miláně, ihned s vytrvalou horlivostí prováděl koncilovou reformu. Reformoval svou diecézi a patnáct sobě podřízených církevních provincií. Uspořádal diecézní i provinční synody, konal překvapivé vizitace i v zastrčených horských švýcarských údolích, staral se o vzdělání kléru, zakládal semináře, obnovoval i řeholní kázeň. Dával strhující příklad.“

P. Jan Ev. Vícha OFM Cap

Celý text

1984 NOVENA

Před jubilejní slavností čtyřstého výročí blažené smrti
svatého Karla Boromejského.

Ať naše novena od 26. října je vyvrcholením celoroční přípravy na
4. listopad 1984. Konejme ji s pravdivostí, naplňujme ji láskou!

Přeji Vám, drahé sestry, abyste byly stále duchovně svěží,
nestárnoucí a plné radostného elánu, abyste závodily o prvenství
v dokonalé lásce. Duch svatý ať je s Vámi.

26. října – pátek

*Kristus žádá od každého z nás boj,
a to až do posledního dechu. Sv. Karel Bor.*

Naše kajícnost ve stopách svatého Karla. Celodenní půst (chléb a čaj) na
smír za nevěrnosti.

27. října – sobota

Karel byl láska sloužící,
milosrdenství proměněné v čin.
*„Drahé sestry, bez lásky jste nemožné!“
sv. Karel Bor.*

Usilujeme o zvlášť výrazné **milosrdenství a vzájemnou lásku**.

28. října – neděle

*Od dobrého k lepšímu,
a to ještě dnes. Sv. Karel Bor.*

Rekolekce. Naše **znovuzačínání** se svatým Karlem Boromejským.

29. října – pondělí

Horlivý prelát Karel Boromejský
rušil klid vlažných řeholníků,
neboť vyžadoval věrné dodržování
řeholních pravidel.

Prosíme a usilujeme o **věrnost** v plnění Konstitucí a Stanov.

30. října – úterý

Svatost života členů
zaručuje růst společenství.

Den **proseb za řeholní dorost** pro naši kongregaci, kterou Bůh postavil pod záštitu světce Karla.

31. října – středa

Heslo ‚HUMILITAS‘ nebylo jen
ozdobou Karlova erbu,
ale programem celého jeho života.

Prosíme a usilujeme o pravou **pokoru srdce** po vzoru svatého Karla.

1. listopadu – čtvrtek

O svatém Karlu se říkalo:
‚Není zbožnějšího adorátora
Nejsvětější Svátosti nad
milánského arcibiskupa.‘

Se svatým Karlem a všemi světci a světicemi **adorujeme Nejsvětější Svátost**. Večer nebo mezi dnem konáme svatou hodinku.

2. listopadu – pátek

Svatý Karel byl nerozlučným
přítelem trpícího Krista.
Kříž byl jeho láskou.

První pátek – zkrácená večeře. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé. Konáme společnou **křížovou cestu** a pamatujeme na všechny, kteří nás předešli. Zvláště myslíme na naše **spolusestry**, které patřily pod prapor svatého Karla Boromejského. Modlitbou a obětmi dokazujeme, že naše vzájemná láska nekončí smrtí.

3. listopadu – sobota

*Všechno v Marii budí náš úžas.
sv. Karel Boromejský*

První sobota. S Neposkvrněným Srdcem Panny Marie a se sv. Karlem prožijeme den **v hlubokém mlčení**. Svatý Karel nás volá od mnohomluvnosti do ticha s Bohem, do ticha v Bohu a pro Boha. Prosíme o pravdivost naší obnovy, která vydává **svědectví** životem, a tak **apoštolsky působí** celou svou bytostí.

Noční adorace od 23. – 24. hod. Úderem půlnoci recitujeme **boromejskou řeholi**. Kde je možnost mít mši svatou v noci (ve 23 hod.), obnovíme při ní sliby. Jinak obnovíme sliby až při ranní eucharistické Oběti.

4. listopadu – neděle

Svatý Karel patřil mezi nejvěrnější
syny církve.
Modlitba díky byla jeho nejlepším
odpočinkem.

Den radostného **díkůvzdání**.

Děkujeme Bohu,
děkujeme církvi,
děkujeme kongregaci.
Svátostné požehnání – **Te Deum**.

Čtenářka vždy při snídání přečte myšlenku o svatém Karlu nebo přímo jeho citát a připomene úkol toho dne. Plňme jej věrně!

K novéně samozřejmě patří denní litanie k svatému Karlu Boromejskému s příslušnou modlitbou.

Celý text novény

1984 Bezprostřední příprava

„Vcházíme již do bezprostřední přípravy na **čtyřsté** jubileum našeho velikého patrona a ochránce drahé kongregace svatého Karla Boromejského.

Neseme jeho jméno, nesme i plamen jeho ducha! Ať shoda mezi názvem a našimi skutky je stále hlubší a pravdivější, ať se jeví životem a činy. Nespokojujeme se zdáním!

Povzbuzené minulostí, poučené zkušenostmi a očištěné zkouškami žijme **věrně** původním duchem tak ryze a s opravdovostí, jak jej prožívaly naše první Matky. Jak jej asi s láskou prohlubovaly, s novou láskou rozvíjely a předávaly dalším generacím.“

„Sestra svatého Karla má přispívat k vylepšení úkolů, ke kterým je poslána. Ať je to u chudých dětí, které jsou svěřeny ve školách její mateřské něžnosti, nebo u chudých nemocných, kteří byli předáni její péči a lásce v nemocnicích. Ale především změňme se my sami, to je velký úkol semináře a noviciátu.

Svatý Karle,

patrone nás všech, pohleď na nás z nebe, kde nyní vládneš a žehnej nám. Rozpřáhni své všemohoucí ruce na své děti, na církev, na kněze této diecéze a na tuto kongregaci, která ti patří. **„Tehdy, když sestupoval, vztáhl své ruce na celé shromáždění dcer Izraele!“** Učiň, ať naše posvěcení rozmnoží tvou čest a Boží oslavu!“

„Pokud srovnáváme **veřejnou** církevní oslavu svatého Karla před 100 lety a nyní – v tom už se značně lišíme. **Vnější** krásná příprava se slavnostními bohoslužbami přechází v naši skutečnosti spíše do hlubin duší, více do vnitřního ponoru a do snahy vydávat svědectví

- kvalitou řeholního života,
- plnou daností
- a maximálním úsilím o šíření Božího království v pokoře, oběti a milosrdné lásce.

Toto je pro nás dnes jediné přesvědčující apoštolát a pravdivý důkaz, že v nás pulzuje Kristovo milosrdenství i duch svatého Karla, světce milosrdenství. V tom spočívá dnes naše **vnější i vnitřní** oslava našeho velkého patrona.

Z dopisu Matky Vojtěchy sestrám

Celý text dopisu

1984 Ke čtyřstému výročí - poutí

„Pokládáme za velikou milost nejen pro nás osobně, ale pro celou Kongregaci v Československu, že jsme právě v tomto jubilejním roce mohly vykonat poutí na posvátná místa v **Miláně** a na **Aroně**, rodišti sv. Karla z Boromeů.

Putovaly jsme tam nejen jako dvě boromejky z Československa, ale ve jménu Váš všech.“

„Život světce vtiskuje tajemné Boží znamení nejen době, ve které žil, ale i místu poznamenanému jeho zrozením, životem, pracemi, zápasy i vítězstvím a smrtí. Takové Boží znamení nepodléhá času.

400 let uplynulo a památka světce Karla je živá a oslovující dodnes. Když se před námi objevily nesčetné věže a věžičky milánského dómu a když jsme poklekly u hrobu svatého Karla, věděly jsme, že v našem srdci bijí i srdce Vaše. Cítily jsme, že nás s láskou přijímá k audienci náš světec, pastýř a ochránce. S úctou jsme patřily i na dřevěný kříž, který nosíval milánský arcibiskup v procesích ulicemi svého města, zvláště v době moru. Prožívaly jsme, jak je zde světecká osobnost Karlova blízká, živá a přítomná.“

„Nyní nás vedla cesta na **Aronu**, vzdálenou asi 60 km od Milána.

Zastavily jsme se před sochou našeho světce, velikou 35 m, kterou dal postavit jeho bratranec a nástupce v arcibiskupské službě **Federico Borromeo** v roce 1624. Mohutná postava sv. Karla byla zalitá sluncem s pozadím bezoblačného nebe, ačkoliv ráno bylo počasí deštivé a větrné. Tu se nám zdál náš drahý světec, často vyobrazovaný s pevnými až přísnými rysy, najednou tak dobrotivý, vlídný, až něžně otcovský, jako by již čekal na své boromejky – poutnice z dalekého Československa, které mu přišly osobně gratulovat za celou Kongregaci **k jeho čtyřstému jubileu**. Určitě nás čekal. Jeho tvář ozářená slunečním jasem nám to prozrazovala. A konečně, vždyť všechny boromejky v ČSR mu to denně připomínaly společnou modlitbou.

Drahé spolusestry, zde se naše srdce rozhořela a začaly jsme se modlit vroucně, hlasitě a bez zábran – a jistě zbožně. Prosily jsme ho, aby v našem volání slyšel hlas všech spolusester. Prosily jsme za naši zemi, za Svatého Otce, za církev a její potřeby, za naše biskupy, ordináře, kněze a bohoslovce. Pak přišly na řadu prosby za **naše společenství**: a úpěnlivým srdcem jsme mu přednášely přední starost a touhu, aby každé boromejce

dal podíl ze žáru své světecké duše, abychom hořely horlivostí pro Boží zájmy, nepodléhaly prostřednosti, únavě a duchovní ochablosti, abychom ve věrnosti našemu charismatu a boromejské spiritualitě nezklamaly, ale stále více se mu podobaly alespoň paprskem jeho žhavé lásky k Ukřižovanému Spasiteli, k Eucharistii a k Matce Boží – Panně Marii. Aby nám všem vyprosil účinné milosrdenství a lásku, především k sobě navzájem a ke všem opuštěným a trpícím, k jejichž službě jsme povolány.

Připomínaly jsme našemu světci také řídnoční řady spolusester, jejich nemoce a vypjetí. Prosily jsme o přímluvu, aby Duch svatý se dotkl nových srdcí darem svatého povolání, aby nemocní měli dobrotivé ošetření, umírající milosrdnou pomoc pro tělo i duši, aby děti bez rodičů našly laskavou péči.

Vroucně jsme prosily, aby zase nové šiky Milosrdných sester boromejek mohly dobývat zraněná a stísněná lidská srdce pro Boha a pro nebe.

Na nikoho jsme nechtěly zapomenout, a tak jsme svatému Karlu připomínaly všechny spolusestry od nejstarších až po nejmladší, abychom se daly všechny vnitřně formovat příkladem jeho pevnosti a statečnosti;

- abychom se nedaly zastrašit ani lidskou hrozbou, ani nemalomyslněly při nespravedlnosti;
- abychom se ubránily lákadlům naší doby,
- abychom byly skutečně chudé, prosté a pokorné,
- aby z nás vyzařovalo Kristovo milosrdenství,
- abychom byly jeho věrnými dcerami nejen podle jména, ale **duchem a skutky**.

Plné radosti odjížděly jsme z míst, kde žil malý Karel, kde jako mladík zápasil o povolání a kde si vítězně vybojoval cestu za Kristem, když opustil nádheru světa. Snad nikdy jsme si tak živě neuvědomily, co znamenala pro Karla slova: ‚Opustit všechno‘, jako zde při pohledu na bohatství Arony s nádherou jezera ‚Lago Maggiore‘ a jeho ostrovů. Zde je spojena krása přírody a bohatství rodu Borromeů plné umění a všeho, po čem člověk přirozeně touží a co ho blaží.“

„S radikalismem sobě vlastním volí

evangelium za program svého života,
Kristovo utrpení se stává jeho silou,
Eucharistie jeho světlem,

Maria jeho útěchou a Matkou.

Jeho proměňující silou byl **Ježíš, a to Ukřižovaný**. Na jeho utrpení denně rozžhaval své srdce a zpodoboval se s ním. Proto se stává všem **vším.**“

Dopis MV sestřám

Celý text dopisu MV o pouti Milán, Arona

1984/12 KORŽ Svatý Karel a církev

Jan Ev. Vicha

„Milé sestry boromejky,

po celý rok jste ve svých rozjímáních vnikaly do duchovní velikosti světce, který je Vaším duchovním Otcem. Je to světec v plném slova smyslu charismatický, vyznamenaný zvláštními dary Ducha svatého. Tyto dary mu byly dány nejen pro jeho osobní posvěcení, ale také pro **církev**.“

„Nechceme zde opakovat životopis světce, kterého dobře znáte. Jde nám jen o to ukázat, že Karel všechny své dary přirozené i nadpřirozené dává do služeb církvi. Sám praví. „Je to pro nás čest a velké štěstí, že můžeme dát své síly a svůj život pro **dobro církve**“.

Církvi sloužil nejdříve tím, že usiloval o **svatost**. „Chtěl se uschopnit k velkým úkolům, které mu byly svěřeny ...“

„Církvi sloužil Karel neúnavnou **činností**. V církvi, ve které hierarcha byl zároveň knížetem a vládcem, pánem, nebylo samozřejmě, že **je především** služebníkem Božího lidu. Svatý Karel je velkou postavou tridentského koncilu, ale dá se říci, že byl i velkou postavou druhého vatikánského koncilu. Je nadčasovým vzorem biskupa – pastýře, služebníka a Otce.“

„Je třeba, abychom měli nejdříve Karlovo **cítění** s církvi. On v ní viděl mnoho nepořádku, ale nezačal kritikou, nýbrž reformou sebe.“

Z KORŽ a dopisu sestrám od P. Jana Vichy OFMCap

Celý text dopisu

1984 Přání P. Jana Víchy sestřám k jubileu

„Osobnost světce Karla je neoddělitelná od ‚Služebnic svaté Rodiny‘ Boží Prozřetelnost postavila do čela skromného šiku milosrdných služebnic chudých silnou osobnost světce Karla, aby společenství, zbavené všech přirozených opor, neztratilo odvahu a svou vlastní identitu.

Svatý Karel Boromejský zviditelňuje tajemství úspěchu každé obnovy: začít u sebe a začít z nitra!“

„Svědectví Milosrdných sester sv. Karla bude pravé a účinné jen tehdy, když bude svědectvím hlubokého spojení s Kristem, plným lásky, milosrdenství a pravé pokory.“

Váš malý bratr Jan

Celý text dopisu P. Jana Ev. Víchy OFMCap.

1984 K ukončení svatokarelského roku

„Naléhavě prosím také našeho **jubilanta** – svatého Karla, aby svou přímlovou v nebeské slávě vyprosil nám všem dar **lásky** veliké a silné, lásky dokonalé, která má charakterizovat celý náš řeholní život.

Končíme rok **svatokarelský** ...“

- „Nakolik jsi už zvládla, drahá boromejko, jeho duchovní odkaz?
- Stala ses jako on ze síly Ducha svatého kvasem, solí a světlem své komunity, okolí a světu?
- Nebo snad jsi kvasem vedle těsta, zvětralou solí a místo ukazovatelky směru jsi spíše bludičkou? Nedej Pán!“

„Svatý Karel nás neopustí, a my nemůžeme opustit svatého Karla. My končícím jubileem se s ním neloučíme. My dál nasloucháme jeho slovům do příštích dnů, do kterých zní jeho hlas: ‚Musíme si uchovat neukojitelný hlad po Bohu‘.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

1985 Dopis Matky Vojtěchy sestrám

„Sám volá: ‚Je to pro nás čest a velké štěstí, že můžeme dát své síly a svůj život pro dobro církve.‘

Velká a hluboká láska k Ukřižovanému ho vedla k udivující sebekázní a tvrdé kajícínosti, kterou Karel pochopil a uskutečňoval. V jeho životě se výrazně jeví vnitřní i vnější rovnováha, která měla svůj zdroj v této kajícínosti, v hluboké modlitbě a trvalé usebranosti.

Světec z Borromeů patřil k těm, kdo dovedli vyřadit ze svého života všechno vedlejší, podřadné a zbytečné, aby tak získali čas pro hlavní, pro ‚jediné potřebné‘ – pro modlitbu, pro hlubokou kontemplaci.“

Z dopisu MV sestrám ke svátku sv. Karla

Celý text dopisu

1986 dopis MV sestřám ke sv. Karlu

„S láskou Vám píši tento ‚svatokarelský pozdrav‘, protože znám Vaši otevřenost pro vše dobré i touhu po duchovním růstu a plodnosti života. Vím, že pro Vás neplatí slova svatého Karla z doby tridentského koncilu, kdy jako nadšený horlитель pro obnovu církve a obhájce koncilních směrnic bolestně volá: ‚Ti, kdo nejvíce potřebují reformu, bývají obvykle nejméně ochotni se jí podříditi.‘“

„Při hlubokém pohledu na našeho ochránce

- setřesme každou povrchnost a prostřednost,
- obnovme svou horlivost,
- žijme **nově!**
- Aby naše duše byla plná nadšení pro Boží zájmy, vytrvale žijme její plamen.

A naše srdce ať hoří!“

Z dopisu MV sestřám

Celý text dopisu

1987 Dopis MV sestrám ke sv. Karlu

„Po **150** letech zůstává **příklad svatého Karla** stále živý, aktuální, působivý a hluboce oslovuje i nás – boromejky XX. století v Československu.

S jakým obdivem a s jakou důvěrou pohlížíme na velikého arcibiskupa milánského, na jeho heroické ctnosti, na nezlomnou horlivost hlubokou pokoru, udivující kajícínost – zářivou svatost. Vždyť celá Karlova bytost plála žářem Boží lásky, moudrosti a nebojácnosti.“

Z dopisu MV sestrám

Celý text dopisu

Milé sestry,

Přijměte tyto myšlenky Matky Vojtěchy a na její přání myšlenky kněží, kteří s ní spolupracovali na pokoncilní obnově našeho společenství.

Zpočátku jí pomáhal P. Josef Zvěřina, při utváření prvního dokumentu VII. GK – Láska – svatost – čin.

Od roku 1972 se stal jejím duchovním vůdcem a také pomocníkem na cestě obnovy společenství P. Jan Ev. Urban OFM. Pomáhal jí s přípravou nových konstitucí, které byly schváleny v roce 1980 a s Boromejským tajemstvím.

Snad nejvíce jí v přípravě textů pomáhal duchovní syn P. Urbana - P. Jan Ev. Vícha OFM Cap. Často dával našim sestrám i exercicie. Zde jsou uvedeny jeho KORŽ v jubilejním roce 1984.

Myšlenky Matky Vojtěchy jsou darem k roku svatého Karla 2022.

24. listopadu 2022 S. M. Remigie Anna Češíková